

RAHVAKUNSTI- JA KÄSITÖÖMEISTER KERAAMIKA ALAL III TASEME KUTSEKSAMI JUHEND

Kutseksami eesmärk on kutsekvalifikatsiooni taotleja teadmiste, oskuste ja hoiakute vastavuse tõendamine vastavalt rahvakunsti- ja käsitöömeister keraamika alal III kutsestandardile.

Taotleja esitab neli nädalat enne kutseksamit ERKL-le nõutava dokumentatsiooni (vt kutsekvalifikatsioonide tõendamise ja omistamise kord, osa IV, punkt 3), eelnevalt valmistatud 2 keraamilist eset, ühe tööjoonise koos tehnilise kirjeldusega ning 2 mappi, mille alusel otsustab eksamikomisjon kutseksamile pääsemise:

- endavalmistatud tööde mapi (A4), mis sisaldab vähemalt nelja keraamilise eseme fotosid (üldvaade ja detail), tehnilisi kirjeldusi ning tegija- või ka juhendajapoolset kommentaari esitatud tööde kohta. Tööd peavad olema valminud viimase nelja aasta jooksul. Juhendatud tööde puhul lisada juhendaja nimi, iseseisvate tööde puhul lisada märke „Iseseisev töö“.
Analoogide puhul viidata kasutatud juhend- või allikmaterjalile (muuseumifond, meetodiline kogu, ajakirjandus jne.)
- Eesti rahvakunsti ainelise (õpi)mapi (A4), mis sisaldab pildimaterjali (eskiisid, fotod) ja kirjutisi autorit inspireerinud teemadel pärimuse vallas – olgu see siis elav kontakt kohaliku käsitöömeistriga, muuseumikülastusel silma jäänud ese või lemmiktehnika võimalusi illustreeriv materjal. Rahvakunsti mapi koostamine seostub iseseisva tööga muuseumis, meistrite juures. Hästi koostatud mapp tunnistab taotleja oskust näha ja väärtustada pärandit ning suhestuda traditsioonidega.

Valdkonna kutseksami läbiviimiseks moodustatakse vähemalt 3-liikmeline spetsialistidest koosnev eksamikomisjon, kuhu võib kuuluda ka kutsekomisjoni liige.

Kutseksam koosneb kolmest etapist:

I Eelnevalt esitatud keraamiliste esemete ja mappide hindamine

II Teooriaküsimused

III Proovitöö

IV Vestlus

I Eelnevalt esitatud keraamiliste esemete ja mappide hindamine

Kutseksami esimene etapp sisaldab eelnevalt esitatud keraamilistele esemetele ja mappidele hinnangu andmist. Hinnangu andmine toimub tabelis toodud hindamiskriteeriumide alusel:

Keraamiliste esemete ja tööde mapi hindamine

Tööjoonise ja praktiliste tööde hinnatavad näitajad	Hinnang
Töö tehnoloogiline õigsus	vastab/ei vasta
Esemest lähtuvate materjalide ja töövahendite sobivus	vastab/ei vasta
Kompositsiooniline ülesehitus	vastab/ei vasta
Viimistlus ja kvaliteet	vastab/ei vasta
Eseme funktsionaalsus	vastab/ei vasta
Tööjoonis koos tehnilise kirjeldusega	vastab/ei vasta

Eesti rahvakunsti ainelise mapi hindamine

Hinnatavad näitajad	Hinnang
Eesti rahvakunstist lähtumine	vastab/ei vasta
Korrektus	vastab/ei vasta

Kutseeksami jätkamiseks on vajalik saavutada kõigi esitatud keraamiliste esemete ja mappide hinnatavate näitajate osas positiivne koondhinnang.

II Teooriaküsimused

1. keraamika ajalugu
2. keraamika valmistamise tehnikad
3. keraamiliste esemete defektide analüüs
4. keraamika toorained ja materjalid
5. ahju pakkimine ja põletamine
6. Ressursside säästlik ja ratsionaalne kasutamine
7. kutse-etiika
8. tööohutus
9. majanduse põhimõisted

Küsimused on koostatud II-V taseme keraamiku kutsestandardi põhioskuste ja –teadmiste ning mõnede üldoskuste ja -teadmiste alusel. Taotleja õppematerjaliks on lisatud soovitatud kirjandus

Soovitatav kirjandus: Leo Rohlin „Keraamika käsiraamat”

III Proovitöö

Taotleja kavandab kohapeal õnesvormi komplekti etteantud mahu, mõõtude või eseme järgi (kann ja sellega sobiv tass/kruus) ja koostab tööjoonise. Ta valib kavandist lähtuvalt materjalid ja töövahendid ning sooritab tehniliste töövõtte(-võtete) demonstratsiooni etteantud aja jooksul.

Proovitöö hindamine toimub tabelis toodud hindamiskriteeriumide alusel:

Hinnatavad näitajad	Hinnang
Proovitöö kavandamine	vastab/ei vasta
Skeemi/tööjuhendi koostamine	vastab/ei vasta
Töö tehnoloogiline õigsus	vastab/ei vasta
Materjali ja töövahendite valik tööülesandest lähtuvalt	vastab/ei vasta
Loomingulisus	vastab/ei vasta
Värvilahendus	vastab/ei vasta
Töökultuur	vastab/ei vasta
Tööohutus	vastab/ei vasta

Proovitöö tegemiseks on aega 120 minutit.

Proovitöö loetakse sooritatuks juhul, kui kõik hinnatavad näitajad on positiivsed. Ühe näitaja mittevastavuse korral on eksamikomisjonil õigus proovitöö sooritamise või proovitööle hinnangu andmine katkestada.

Märkus: Eksami sooritamise kohas on proovitöö sooritamiseks taotleja käsutuses põhilised töövahendid ja materjalid. Lubatud on kaasa võtta oma töövahendeid.

IV Vestlus

Vestlus, mappide ja 2 keraamilise eseme tutvustamine.

Täpsustavad küsimused teoriaküsimuste, mappide, proovitöö, keraamiliste esemete, tööjoonise ning taotleja senise rahvakunsti- ja käsitöölase tegevuse, sealhulgas näitustel osalemiste kohta.

Kutseksam on tulemuslik kõigi eksamietappide positiivse sooritamise korral.

Juhul, kui kutsetunnistuse taotlejal teoriaküsimustele vastamine või proovitöö ebaõnnestus, võib ta korduseksami sooritada kas teoriaküsimuste või proovitöö osas ühe aasta jooksul. Kordussooritus maksab 50% kutseksami täishinnast.